

Kommunal- og moderniseringsdepartementet

1. april 2019

**HØRINGSSVAR FRA FRIVILLIGHET NORGE PÅ FORSLAG TIL NY
FORSKRIFTSBESTEMMELSE OM KOMMUNALE OG FYLKESKOMMUNALE
RÅD FOR ELDRE, PERSONER MED FUNKSJONSNEDETTELSE OG UNGDOM
(forskrift om medvirkningsordninger)**

Vi viser til høringsbrev av 19. desember 2018 fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet om *forslag til forskrift om kommunale og fylkeskommunale råd for eldre, for personer med funksjonsnedsettelse og for ungdom.*

Frivillighet Norge takker for muligheten til å komme med innspill og sender med dette over vårt hørings svar.

1. Om Frivillighet Norge

Frivillighet Norge er et interessepolitisk samarbeidsorgan for frivillige organisasjoner i Norge. Vi har per i dag over 315 medlemsorganisasjoner. Mange av disse er interesseorganisasjoner, kulturorganisasjoner og barne- og ungdomsorganisasjoner.

2. Generelle kommentarer

For å sikre et levende lokaldemokrati er det viktig at de folkevalgtes arbeid skjer i nært samspill med innbyggerne. Frivillighet Norge er glad for at regjeringen nå foreslår en felles forskrift for eldreråd, råd for personer med funksjonsnedsettelse og ungdomsråd eller annet medvirkningsorgan for ungdom. Det finnes allerede mange kommuner som har opprettet ulike former for ungdomsråd uten at dette er regulert i regelverket. Konsekvensen er at ungdomsrådene organiseres ulikt og med et mandat som varierer fra kommune til kommune.

3. Innspill til høringen

Det som er gjenstand for høringen, er forslaget til ny forskrift. Vi har ingen kommentarer eller innspill til selve formularet i forslaget til den forskriften. Vi har imidlertid innspill til departementets vurderinger knyttet til rekruttering av rådsmedlemmer og til veiledere til rådene.

Rådenes sammensetning har vært preget av et smalt rekrutteringsgrunnlag

Det er Frivillighet Norges erfaring at sammensetningen av eldrerådene, Råd for personer med funksjonsnedsettelse og ungdomsrådene har vært noe tilfeldig. Departementet peker selv på i høringsdokumentet at rekrutteringen til ungdomsrådene foregår med utgangspunkt i skolene, som oftest med bistand av elevrådene (side 6). Råd for personer med funksjonsnedsettelse har ingen annen beskrivelse enn at kommunen gjennom dette rådet «skal sørge for at mennesker med

nedsatt funksjonsevne blir sikret en åpen, bred og tilgjengelig medvirkning i arbeidet med saker som er særlig viktige for dem» (side 6). I rekrutteringen til eldrerådene har pensjonistforeninger rett til å komme med forslag til medlemmer. Ut over dette har den noe tilfeldige rekrutteringen til disse to rådene ført til at de kan bestå av enkeltpersoner som ikke nødvendigvis representerer andre enn seg selv. Frivillighet Norge mener derfor at rådene i seg selv ikke tilfredsstillende intensjonen om medvirkning av innbyggere, selv med den nye foreslåtte forskriften.

Mangfoldet av lokale lag og foreninger

Departementet foreslår under punktet *Nærmere om forslag om sammensetning og organisering* at «organisasjoner for henholdsvis eldre, personer med funksjonsnedsettelse og ungdom skal ha rett til fremme forslag om medlemmer til rådene. Etter eldrerådsloven er det pensjonistforeninger som har rett til å fremme forslag om medlemmer til eldrerådet. Betegnelsen *organisasjoner for eldre* som foreslås i forskriften vil omfatte både pensjonistforeninger og andre organisasjoner som representerer eldre. Departementet foreslår å videreføre at organisasjoner for personer med funksjonsnedsettelse skal ha rett til fremme forslag om medlemmer til rådet for personer med funksjonsnedsettelse. Departementet foreslår at organisasjoner som representerer ungdom skal ha rett til å fremme forslag om medlemmer til rådet. Dette inkluderer også elevråd, fritidsklubber og ungdomshus m.v.» (side 13-14)

Frivillighet Norge er enig i departementets betraktninger rundt forslaget om å benytte den kompetansen og nettverkene de frivillige organisasjonene har i rekrutteringen til de ulike rådene. I følge Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor finnes det lokalt over 100 000 lag og foreninger som representerer omlag ti millioner medlemskap. Blant disse finnes det et mangfold av interesseorganisasjoner, kulturorganisasjoner og barne- og ungdomsorganisasjoner der eldre, personer med funksjonsnedsettelse og ungdom deltar aktivt. Bredden av disse utgjør en ressurs i et medvirkningsperspektiv som bare i begrenset grad blir brukt i dag. Dersom medlemmene i rådet representerer en bredde av relevante frivillige organisasjoner, vil rådene kunne bli en mer reell medvirkningsordning med større legitimitet i befolkningen.

Veiledere

Departementet foreslår at det lages veiledere for hver av de tre rådene. Under punktet om *Nærmere om forslag om sammensetning og organisering* står det at «Kommunen må kontakte organisasjonene slik at de mottar informasjon om retten til å fremme forslag om medlemmer i god tid før valget av medlemmer til rådene skal gjennomføres.» (side 14).

For å sikre at det store mangfoldet av interesseorganisasjoner, kulturorganisasjoner og barne- og ungdomsorganisasjoner, der eldre, personer med funksjonsnedsettelse og ungdom trekkes inn i rekrutteringsprosessen, må det gis føringer om dette i veilederne. Sekretariatfunksjonen i kommunene må utarbeide en liste over aktuelle frivillige organisasjoner som bør motta informasjon om retten til å fremme forslag om medlemmer i rådene. Rådenes rekruttering og samspill med frivilligheten lokalt bør omtales i kommunens frivillighetspolitikk.

Innspill fra Frivillighet Norge:

- 1. Frivillighet Norge ber departementet utvikle veiledere for hver av de tre rådene. For å sikre at det store mangfoldet av relevante organisasjoner trekkes inn i rekrutteringsprosessen må det gis føringer om dette i veilederne.***

2. Frivillighet Norge foreslår at det gis føringer i veilederne om at rådene bør ha dialog med frivillige organisasjoner som har arbeidsfelt og eller målgrupper som er relevante for de ulike rådenes arbeid.

Vennlig hilsen

Stian Slotterøy Johnsen
Generalsekretær

Bjørn Lindstad
Politisk seniorrådgiver